

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง จังหวัดปราจีนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นั้น เพื่อให้การเสนอผลการวิจัยเกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิจัย ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิจัย

N	แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน
s	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน ชั้นของความอิสระ (degree of freedom)
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-dependent sample
p	แทน ความน่าจะเป็น

ในการเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอผลเป็น 4 ขั้นตอน คือ

- ตอนที่ 1 ผลการสำรวจความต้องการของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษา
- ตอนที่ 4 ผลการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา
 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
 2. ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนต่อหลักสูตรสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการสำรวจความต้องการของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

จากการสำรวจความต้องการของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง จังหวัดปราจีนบุรี สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพิจารณาคัดเลือกสาระที่มีความต้องการและเห็นว่าเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน โดยใช้แบบสำรวจความต้องการชุมชนในกลุ่มตัวอย่างของชุมชน ได้แก่

1. ผู้ปกครองนักเรียน	จำนวน	29	คน
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน	7	คน
3. ครูในโรงเรียน	จำนวน	11	คน
4. บุคลากรในชุมชน	จำนวน	10	คน
5. บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	14	คน

ปรากฏผลดังตาราง 3

ตารางที่ 3 ผลการสำรวจความต้องการของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สาระการเรียนรู้	ร้อยละของความต้องการ
1. อาชีพในจังหวัดปราจีนบุรี	
1.1 เกษตรกรรม	77.46
1.2 หัตถกรรม	12.68
1.3 ค้าขาย	7.04
1.4 อุตสาหกรรม	2.82
1.5 ประมงน้ำจืด	[0]
2. โบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในจังหวัดปราจีนบุรี	
2.1 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี	67.61
2.2 ดิگเจ้าพระยาอภัยภูเบศร	14.08
2.3 โบราณสถานสระมรกต	9.86
2.4 โบราณสถานเมืองศรีมโหสถ	5.63
2.5 ดันศรีมหาโพธิ์	2.82

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สาระการเรียนรู้	ร้อยละของความต้องการ
3. งานวัฒนธรรมประเพณีของจังหวัดปราจีนบุรี	
3.1 งานแข่งเรือยาวประเพณี	47.89
3.2 งานมาฆปุรณิสีปราจีน	29.58
3.3 งานตรุษสงกรานต์	8.45
3.4 งานลอยกระทง	8.45
3.5 งานแห่ปราสาทผึ้ง	5.63
4. บุคคลสำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี	
4.1 พระภักดีเดชะ (ท้าวอุเทน)	71.83
4.2 เจ้าพระยาอภัยภูเบศร	16.90
4.3 เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ ฯ	8.45
4.4 พระครูโกศลธาวรภิกข	2.82
4.5 หลวงพ่อจาด	[0]
5. อาหารพื้นบ้านของจังหวัดปราจีนบุรี	
5.1 ขนมชั้น	57.75
5.2 ปลาร้า	15.49
5.3 แกงหน่อไม้	12.68
5.4 ปลาต้ม	11.27
5.5 ขนมเขี้ยว	2.82
6. ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดปราจีนบุรี	
6.1 หัตถกรรมจักสานไม้ไผ่	69.01
6.2 ไม้กวาดดอกหญ้า	15.45
6.3 หัตถกรรมจากเถาวัลย์	8.45
6.4 เสื่อกก	4.03
6.5 หัตถกรรมใบลาน	2.82

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สาระการเรียนรู้	ร้อยละของความต้องการ
7. ปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาของจังหวัดปราจีนบุรี	
7.1 ปัญหายาเสพติด	59.15
7.2 ปัญหาเศรษฐกิจ	30.99
7.3 ปัญหาสุขภาพ	4.23
7.4 ปัญหาอุบัติเหตุ	2.82
7.5 ปัญหาภัยธรรมชาติ	2.82

จากตาราง 3 พบว่า ผลการสำรวจความต้องการของชุมชนในการเลือกสาระการเรียนรู้ เพื่อจัดการเรียนรู้จำนวน 7 สาระการเรียนรู้ นั้น สาระการเรียนรู้ที่ 1 อาชีพในจังหวัดปราจีนบุรี อาชีพเกษตรกรรม มีร้อยละของความต้องการเท่ากับ 77.46 เป็นอาชีพที่ต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้มากที่สุด สาระการเรียนรู้ที่ 2 โบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี มีร้อยละของความต้องการเท่ากับ 67.61 เป็นสถานที่ที่ต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้มากที่สุด สาระการเรียนรู้ที่ 3 งานวัฒนธรรมประเพณีของจังหวัดปราจีนบุรี งานแข่งเรือยาวประเพณี มีร้อยละของความต้องการเท่ากับ 47.89 เป็นงานประเพณีที่ต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้มากที่สุด สาระการเรียนรู้ที่ 4 บุคคลสำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี พระภิกษุดีเดชะ (ท้าวอุเทน) มีร้อยละของความต้องการเท่ากับ 71.83 เป็นบุคคลสำคัญที่ต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้มากที่สุด สาระการเรียนรู้ที่ 5 อาหารพื้นบ้านของจังหวัดปราจีนบุรี ขนมชั้น มีร้อยละของความต้องการเท่ากับ 57.75 เป็นอาหารพื้นบ้านที่ต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้มากที่สุด สาระการเรียนรู้ที่ 6 ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดปราจีนบุรี หัตถกรรมจักสานไม้ไผ่ มีร้อยละของความต้องการเท่ากับ 69.01 เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้มากที่สุด และสาระการเรียนรู้ที่ 7 ปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาของจังหวัดปราจีนบุรี ปัญหายาเสพติด มีร้อยละของความต้องการเท่ากับ 59.15 เป็นปัญหาที่ต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้มากที่สุด

หมายเหตุ [0] ในอาชีพประมงน้ำจืด และหลวงพ่อบาด หมายถึง มีร้อยละของความต้องการเป็น 0 ซึ่งแม้ว่าจะไม่มีความต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้ใน 2 เรื่อง ตามที่ปรากฏในผลการสำรวจก็ตาม ทั้งนี้ผู้วิจัยก็จะจัดให้มีการเรียนรู้ใน 2 เรื่อง ในหลักสูตรสถานศึกษาฉบับนี้ เนื่องจากเป็นสาระสำคัญที่แสดงถึงประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่ชาวจังหวัดปราจีนบุรีทุกคนควรต้องรู้

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

จากการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง จังหวัดปราจีนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา 3 ด้าน คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล เพื่อนำไปตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษา ปากฎผลดังตาราง 4

ตารางที่ 4 ผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แสดงองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา ใน 3 ด้าน

ด้าน	กิจกรรม
จุดประสงค์การเรียนรู้	
1. อธิบายประวัติความเป็นมาของจังหวัดปราจีนบุรีได้	1. การบอกประเภท
2. วิเคราะห์และเปรียบเทียบสภาพการเปลี่ยนแปลงของจังหวัดปราจีนบุรีในอดีตและในปัจจุบันได้	2. การอธิบายลักษณะ
3. อธิบายความสำคัญของจังหวัดปราจีนบุรีได้	3. การวิเคราะห์และเปรียบเทียบ
4. อธิบายลักษณะสภาพภูมิศาสตร์ของจังหวัดปราจีนบุรีได้	4. การสร้างผลงาน
5. สร้างแผนที่แสดงภูมิศาสตร์ของจังหวัดปราจีนบุรีได้	5. การสรุปความสำคัญ
6. สรุปแนวทางการใช้ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในจังหวัดได้อย่างมีคุณค่า	6. การจัดทำแผนประเภท
7. อธิบายลักษณะการปกครองของจังหวัดปราจีนบุรีได้	7. การปฏิบัติตน
8. จำแนกประเภทของหน่วยการปกครองได้	8. การประยุกต์ใช้
9. ปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ของพลเมืองที่ดีได้	9. การศึกษาค้นคว้า
10. อธิบายประเภทบริการของรัฐที่มีในจังหวัดได้	10. การเก็บรวบรวมข้อมูล
11. จำแนกประเภทบริการของรัฐที่มีในจังหวัดได้	
12. สรุปความสำคัญของบริการของรัฐที่มีในจังหวัดได้	
13. บอกประเภทและลักษณะของอาชีพในจังหวัดปราจีนบุรีได้	
14. อธิบายหลักการและแนวทางการประกอบอาชีพได้	
15. สรุปความสำคัญของอาชีพต่อการดำรงชีวิตประจำวันได้	
16. อธิบายชื่อ ลักษณะและความสำคัญของโบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดปราจีนบุรีได้	
17. อธิบายและปฏิบัติตนที่ดีในการเยี่ยมชมโบราณสถานที่สำคัญได้	
18. บอกแนวทางในการอนุรักษ์โบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดปราจีนบุรีได้	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ด้าน	กิจกรรม
จุดประสงค์การเรียนรู้	
19. อธิบายประเภทและความสำคัญของศาสนาในจังหวัด	
ปราจีนบุรีได้	
20. อธิบายประเภทและความสำคัญของงานวัฒนธรรมประเพณี	
ในจังหวัดปราจีนบุรีได้	
21. นำหลักธรรมทางศาสนามาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	
22. สรุปแนวทางการอนุรักษ์งานวัฒนธรรมประเพณีของจังหวัด	
ปราจีนบุรีได้	
23. อธิบายความเป็นมาและลักษณะภาษาถิ่นของจังหวัด	
ปราจีนบุรีได้	
24. ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมคำศัพท์ภาษาถิ่นได้	
25. พุดและใช้ภาษาถิ่นได้อย่างถูกต้อง	
26. วิเคราะห์ปัญหา และเสนอแนวทางในการอนุรักษ์ภาษาถิ่น	
ให้คงอยู่ต่อไปได้	
27. เล่าประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในจังหวัดปราจีนบุรีได้	
28. เก็บรวบรวมข้อมูลบุคคลสำคัญในจังหวัดและเผยแพร่	
ให้ความรู้ได้	
29. อธิบายชื่อและลักษณะอาหารพื้นบ้านของจังหวัดปราจีนบุรีได้	
30. ลงมือทำอาหารพื้นบ้านของจังหวัดปราจีนบุรีได้	
31. นำหลักการทำอาหารพื้นบ้านของจังหวัดปราจีนบุรีไปปรับใช้	
ในชีวิตประจำวันได้	
32. อธิบายชื่อและลักษณะภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัด	
ปราจีนบุรีได้	
33. ลงมือทำสิ่งประดิษฐ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัด	
ปราจีนบุรีได้	
34. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดปราจีนบุรีมาใช้ในการชีวิต	
ประจำวันได้	
35. อธิบายปัญหาที่สำคัญในจังหวัดปราจีนบุรีได้	
36. วิเคราะห์และสรุปแนวทางการแก้ไขปัญหาในจังหวัด	
ปราจีนบุรีได้	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ด้าน	กิจกรรม
การจัดการเรียนรู้	
แผนที่ 1 ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี	1. การเล่าเรื่องราว
1. ให้ตัวแทนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม เล่าเรื่องราวประวัติความเป็นมาของจังหวัดปราจีนบุรีโดยย่อจากความรู้เดิมที่เคยศึกษาหรือเคยได้ยินมา ครูอธิบายประกอบเพิ่มเติม	2. การอธิบายลักษณะ
2. นักเรียนศึกษาประวัติความเป็นมาและความสำคัญของจังหวัดปราจีนบุรีจากใบความรู้ สรุปสาระโดยสำคัญลงในใบงาน	3. การศึกษาค้นคว้า
3. ประดิษฐ์ตัวอักษรคำขวัญของจังหวัด ธงประจำจังหวัดตราประจำจังหวัด	4. การวิเคราะห์และเปรียบเทียบ
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น	5. การประดิษฐ์ผลงาน
5. ร่วมกันคิดวิเคราะห์และเปรียบเทียบลักษณะความเปลี่ยนแปลงของจังหวัดปราจีนบุรีในอดีตและในปัจจุบัน แสดงความคิดเห็น และอภิปรายในชั้นเรียน	6. การแสดงบทบาทสมมติ
6. สรุปสาระการเรียนรู้จากบทเรียนร่วมกัน บันทึกสาระการเรียนรู้ที่ได้รับลงในสมุด	7. การทัศนศึกษา
แผนที่ 2 สภาพภูมิศาสตร์ของจังหวัดปราจีนบุรี	8. การลงมือปฏิบัติ
7. ครูนําแผนที่ประเทศไทย และแผนที่จังหวัดปราจีนบุรีมาให้ นักเรียนดู ให้นักเรียนชี้และอธิบายตำแหน่งอาณาเขตและที่ตั้งของจังหวัดปราจีนบุรีตามความเข้าใจของนักเรียน ครูอธิบายประกอบเพิ่มเติม	9. การจัดจำแนกประเภท
8. นักเรียนในแต่ละกลุ่มศึกษาใบงานสภาพภูมิศาสตร์ของจังหวัดปราจีนบุรี สรุปสาระสำคัญ	10. การสัมภาษณ์
9. สร้างแผนที่แสดงภูมิศาสตร์ของจังหวัดปราจีนบุรี	11. การนำเสนอผลงาน
10. นำเสนอผลงานและร่วมกันอภิปราย วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น	12. การอภิปราย แสดงความคิดเห็น
11. ร่วมกันอภิปรายและสรุปแนวทางการใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในจังหวัดอย่างมีคุณค่า โดยเขียนสรุปลงบนป้ายติดผนัง	13. การสรุปสาระการเรียนรู้
12. สรุปสาระการเรียนรู้จากบทเรียนร่วมกัน บันทึกสาระการเรียนรู้ที่ได้รับลงในสมุด	14. การบันทึกสาระการเรียนรู้
	15. การจัดทำป้ายนิเทศความรู้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ด้าน	กิจกรรม
การจัดการเรียนรู้	
แผนที่ 3 การปกครองของจังหวัดปราจีนบุรี	
13. นักเรียนแสดงความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การเมืองการปกครองของไทยในปัจจุบัน	
14. ครูนำแผนผังแสดงลักษณะการปกครองของไทยและจังหวัดปราจีนบุรีมาให้นักเรียนดู ให้นักเรียนอธิบายตามความเข้าใจของนักเรียน ครูอธิบายประกอบเพิ่มเติม	
15. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ ลงมือจัดจำแนกประเภทการปกครองของจังหวัดปราจีนบุรีจากเกมการศึกษาที่ครูกำหนดให้นำเสนอผลและอภิปรายร่วมกัน	
16. กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ บทบาทและหน้าที่ของพลเมืองจากสถานการณ์ที่กำหนดให้	
17. สรุปสาระการเรียนรู้จากบทเรียนร่วมกัน บันทึกสาระการเรียนรู้ที่ได้รับลงในสมุด	
แผนที่ 4 บริการของรัฐในจังหวัดปราจีนบุรี	
18. นักเรียนเล่าและแสดงความคิดเห็นถึงสภาพการใช้ ถนน ประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ ในเขตที่อยู่ของนักเรียน	
19. ครูนำรูปภาพแหล่งบริการของรัฐในแต่ละประเภทมาให้ให้นักเรียนดู ให้ตัวแทนนักเรียนอธิบายภาพและแสดงความคิดเห็น ครูอธิบายประกอบเพิ่มเติม	
20. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ เขียนสรุปแผนผังความคิดประเภทบริการของรัฐของจังหวัดปราจีนบุรีลงในแผ่นกระดาษที่ครูกำหนดให้	
21. นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็น และวิจารณ์ผลงาน	
22. นักเรียนในแต่ละกลุ่มจัดจำแนกประเภทบริการของรัฐที่มีในจังหวัดปราจีนบุรี จากเกมการศึกษา นำเสนอผลงานกิจกรรมกลุ่ม	
23. สรุปสาระการเรียนรู้จากบทเรียนร่วมกัน บันทึกสาระการเรียนรู้ที่ได้รับลงในสมุด	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ด้าน	กิจกรรม
การจัดการเรียนรู้	
แผนที่ 5 อาชีพในจังหวัดปราจีนบุรี	
24. นักเรียนยกตัวอย่างและเล่าลักษณะของอาชีพที่นักเรียนพบเห็นในท้องถิ่น	
25. นักเรียนในแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าลักษณะของอาชีพในจังหวัดปราจีนบุรีจากหนังสือ แผ่นภาพ และใบความรู้ กลุ่มละ 1 อาชีพ สรุปลงในใบงาน	
26. นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผลร่วมกัน	
27. ครูอธิบายเสริมเพิ่มเติมในอาชีพเกษตรกรรมถึงลักษณะและความสำคัญ โดยใช้แผ่นภาพและข้อมูลประกอบ	
28. ระดมความคิดในหัวข้อ หลักการและแนวทางในการประกอบอาชีพและความสำคัญของอาชีพต่อการดำรงชีวิตประจำวัน สรุปลงในใบงาน	
29. สรุปลงสาระการเรียนรู้จากบทเรียนร่วมกัน บันทึกสาระการเรียนรู้ที่ได้รับลงในสมุด	
แผนที่ 6 โบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดปราจีนบุรี	
30. นักเรียนเล่าประสบการณ์การท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ	
31. ครูแนะนำชื่อโบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในจังหวัดปราจีนบุรี พร้อมทั้งนำแผ่นภาพมาให้ให้นักเรียนดู ให้ตัวแทนนักเรียนที่รู้จักหรือเคยมีประสบการณ์ไปเที่ยวชมมาแล้ว เล่าลักษณะและความสำคัญของสถานที่แต่ละแห่ง ครูอธิบายประกอบเพิ่มเติม	
32. ให้นักเรียนแต่ละคนบอกหลักการปฏิบัติตนในการเป็นผู้เยี่ยมชมสถานที่ที่ดี	
33. การทัศนศึกษาโบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ	
นักเรียนทุกคนบันทึกผลการเยี่ยมชมในใบงานการทัศนศึกษา ดังนี้	
1. ลักษณะและความสำคัญของสถานที่	
2. ความรู้ที่ได้รับจากการเยี่ยมชม	
3. ความประทับใจในการเยี่ยมชม	
4. ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ด้าน	กิจกรรม
การจัดการเรียนรู้	
34. นักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลการบันทึกการทัศนศึกษา ร่วมกันสรุปผล	
35. แสดงความคิดเห็นและสรุปแนวทางการอนุรักษ์โบราณสถาน และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี	
36. จัดป้ายนิเทศ การทัศนศึกษาโบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยว ที่สำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี	
แผนที่ 7 ศาสนาและงานวัฒนธรรมประเพณีของจังหวัดปราจีนบุรี	
37. นักเรียนเล่าประสบการณ์การเข้าร่วมงานวัฒนธรรมประเพณี ในจังหวัด	
38. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพงานวัฒนธรรมประเพณี และโบราณ สถานทางศาสนาที่สำคัญในจังหวัดปราจีนบุรี ให้ตัวแทนนักเรียน อธิบายและแสดงความคิดเห็น ครูอธิบายประกอบเพิ่มเติม	
39. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาไปความรู้ หนังสือและวีดิทัศน์ งานวัฒนธรรมประเพณีของจังหวัดปราจีนบุรี สรุปสาระสำคัญบันทึก ลงในใบงานที่กำหนดให้	
40. นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผลร่วมกัน	
41. นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิด การนำหลักธรรมทางศาสนา มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และสรุปแนวทางการอนุรักษ์ งานวัฒนธรรมประเพณีของจังหวัดปราจีนบุรี	
42. นำเสนอผลและ อภิปรายผลร่วมกัน	
43. ร่วมกันจัดทำป้ายนิเทศความรู้เรื่อง ศาสนาและงานวัฒนธรรม ประเพณีของจังหวัดปราจีนบุรี	
44. บันทึกสาระการเรียนรู้ที่ได้รับลงในสมุด แผนที่ 8 ภาษาถิ่นของจังหวัดปราจีนบุรี	
45. ทบทวนความรู้เดิมในเรื่อง ประวัติความเป็นมาของจังหวัด ปราจีนบุรี โดยให้นักเรียนในชั้นเรียนเล่าประวัติความเป็นมาโดยย่อ	
46. สนทนากับนักเรียนถึงภาษาถิ่นที่ใช้ในที่อยู่ของนักเรียน หรือ ภาษาถิ่นที่เคยได้ยินมา ให้ตัวแทนนักเรียนเล่าและยกตัวอย่าง คำศัพท์ ครูอธิบายเพิ่มเติมถึงความเป็นมาและลักษณะของภาษาถิ่น ในจังหวัดปราจีนบุรี พร้อมทั้งยกตัวอย่างคำศัพท์ประกอบ	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ด้าน	กิจกรรม
การจัดการเรียนรู้	
47. เชิญวิทยากรผู้ชำนาญการใช้ภาษาไทยอีสานมาสาธิตการพูดการใช้คำศัพท์ ให้นักเรียนออกเสียงตาม และสนทนาภาษาไทยอีสาน	
48. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้า และรวบรวมคำศัพท์จากหนังสือ และการสอบถามจากวิทยากร บันทึกลงในใบงาน	
49. นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า และแสดงการสนทนาภาษาไทยอีสานเป็นประโยคสั้น ๆ	
50. ระดมความคิดวิเคราะห์ปัญหา และเสนอแนวทางในการอนุรักษ์ภาษาถิ่นให้คงอยู่	
51. นำเสนอผล ครูอธิบายเสริมเพิ่มเติม	
52. นักเรียนร่วมกันเขียนบัตรคำศัพท์ภาษาไทยอีสานติดป้ายนิเทศ	
53. บันทึกสาระการเรียนรู้ที่ได้รับลงในสมุดแผนที่ 9 บุคคลสำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี	
54. ให้นักเรียนยกตัวอย่างชื่อวีรบุรุษที่นักเรียนชื่นชอบ พร้อมทั้งบอกเหตุผลประกอบ	
55. ครูยกตัวอย่างรายชื่อบุคคลสำคัญของจังหวัดปราจีนบุรีเล่าประวัติและผลงานที่สำคัญ	
56. ศึกษาใบความรู้ที่ 8 สรุปสาระสำคัญบันทึกลงในใบงานที่กำหนดให้ เปิดวิดิทัศน์การแสดงประวัติของท้าวอุเทน (พระภักดีเดชะ) ให้นักเรียนดู ครูอธิบายเสริมเพิ่มเติมวีรกรรม และผลงานที่สำคัญของท่าน และการยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต	
57. นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผลร่วมกัน	
58. ร่วมกันจัดทำป้ายนิเทศความรู้เรื่อง บุคคลสำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี	
59. บันทึกสาระการเรียนรู้ที่ได้รับลงในสมุดแผนที่ 10 อาหารพื้นบ้านของจังหวัดปราจีนบุรี	
60. ครูนำตัวอย่างอาหารพื้นบ้านจำนวน 5 ประเภทมาให้นักเรียนดูและทดลองชิม นักเรียนแสดงความคิดเห็น อธิบายประกอบเพิ่มเติม	
61. นักเรียนศึกษาใบความรู้การทำขนมชั้น ในด้านความเป็นมา วัสดุอุปกรณ์ ส่วนประกอบ และวิธีการทำเบื้องต้น นักเรียนในแต่ละกลุ่มจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อม และกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ด้าน	กิจกรรม
การจัดการเรียนรู้	
62. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญการทำขนมชั้นสาธิตการทำขนมชั้นให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง	
63. นักเรียนในแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติการทำขนมชั้นตามขั้นตอนภายใต้การดูแลของครู และวิทยากรภายในระยะเวลาที่กำหนด	
64. นำเสนอผลงานและร่วมกันอภิปรายผลการปฏิบัติและข้อปรับปรุงแก้ไขในการทำงาน	
65. ร่วมกันอภิปรายหลักการทำอาหารพื้นบ้านไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้และสรุปแนวทางการอนุรักษ์อาหารพื้นบ้าน	
66. บันทึกสาระการเรียนรู้ที่ได้รับลงในสมุดแผนที่ 11 ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดปราจีนบุรี	
67. แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี กลุ่มละ 1 เรื่อง สรุปสาระสำคัญลงในใบงานการทำกิจกรรมกลุ่ม	
68. นำเสนอผลการศึกษาพร้อมก็นำตัวอย่างมาแสดงประกอบ	
69. นักเรียนทัศนศึกษาที่แหล่งการเรียนรู้ คือ หมู่บ้านหัตถกรรมจักสาน ต. โพธิ์งาม อ. ประจันตคาม สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญการทำหัตถกรรมเครื่องจักสาน และร่วมลงมือปฏิบัติการทำผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานภายในเวลาที่กำหนด	
70. นำเสนอผลการสัมภาษณ์ ผลงานการปฏิบัติ และอภิปรายผล	
71. ระดมความคิดการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดปราจีนบุรีมาใช้ในชีวิตประจำวัน เสนอความคิดเห็น และสรุปผลร่วมกัน	
72. บันทึกสาระการเรียนรู้ที่ได้รับลงในสมุดแผนที่ 12 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหของจังหวัดปราจีนบุรี	
73. ครูนำตัวอย่างข้าวจากหน้าหนังสือพิมพ์มาให้แก่นักเรียนดู แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปสาระสำคัญและแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาหน้าชั้นเรียน	
74. ครูนำแผ่นภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในจังหวัดปราจีนบุรีแต่ละประเภทให้นักเรียนดู ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงความคิดเห็น ครูอธิบายประกอบเพิ่มเติม	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ด้าน	กิจกรรม
การจัดการเรียนรู้	
75. นักเรียนในแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าปัญหาสาเหตุติดจากใบความรู้ แผ่นภาพ และหนังสือ สรุปสาระสำคัญลงในใบงานที่กำหนดให้	
76. นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผลร่วมกัน	
77. นักเรียนระดมความคิด แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อภิปรายร่วมกัน	
78. จัดป้ายนิเทศเผยแพร่ความรู้ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดของจังหวัดปราจีนบุรี	
79. บันทึกสาระการเรียนรู้ที่ได้รับลงในสมุด	
การวัดผลและประเมินผล	
แผนที่ 1 ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี	1. การสังเกตการรายงานและนำเสนอผลงาน
1. สังเกตการรายงานและนำเสนอผลงานกลุ่ม ในเรื่อง ประวัติความเป็นมา ความสำคัญ คำขวัญ ธง และตราจังหวัดปราจีนบุรี	2. การสังเกตการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการอภิปรายลักษณะความเปลี่ยนแปลงของจังหวัดปราจีนบุรี	3. การสังเกตการร่วมกิจกรรม
3. สังเกตการแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณผลงานในชั้นเรียน	4. การตรวจผลงานการปฏิบัติ
4. ตรวจใบงานสรุป และผลงานสำเร็จ	5. การตรวจบันทึกสาระการเรียนรู้
5. ตรวจการบันทึกสาระการเรียนรู้	
แผนที่ 2 สภาพภูมิศาสตร์ของจังหวัดปราจีนบุรี	
6. สังเกตการรายงานและนำเสนอผลงานกลุ่ม สรุปสาระสำคัญและแผนที่แสดงภูมิศาสตร์จังหวัดปราจีนบุรี	
7. สังเกตการอภิปรายและสรุปแนวทางการใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในจังหวัดอย่างมีคุณค่า	
8. สังเกตการแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณผลงานในชั้นเรียน	
9. ตรวจใบงานสรุปสาระสำคัญ และผลงานสำเร็จ	
10. ตรวจการบันทึกสาระการเรียนรู้	
แผนที่ 3 การปกครองของจังหวัดปราจีนบุรี	
11. สังเกตกิจกรรม เกมการศึกษาการจัดจำแนกประเภทการปกครองของจังหวัดปราจีนบุรี	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ด้าน	กิจกรรม
การวัดผลและประเมินผล	
12. สังเกตการแสดงบทบาทสมมติ บทบาทและหน้าที่ของพลเมือง	
13. สังเกตการอภิปราย แสดงความคิดเห็นจากเกมการศึกษา	
14. ตรวจผลงานเกมการศึกษา	
15. ตรวจการบันทึกสาระการเรียนรู้	
แผนที่ 4 บริการของรัฐในจังหวัดปราจีนบุรี	
16. สังเกตการอภิปราย แสดงความคิดเห็น การจัดจำแนกบริการของรัฐในจังหวัดปราจีนบุรีจากเกมการศึกษา	
17. สังเกตการแสดงความคิดเห็นสรุปความสำคัญของบริการของรัฐที่มีในจังหวัด	
18. ตรวจผลงานเกมการศึกษา	
19. ตรวจผลงานการเขียนสรุปแผนผังความคิดบริการของรัฐในจังหวัดปราจีนบุรี	
20. ตรวจการบันทึกสาระการเรียนรู้	
แผนที่ 5 อาชีพในจังหวัดปราจีนบุรี	
21. สังเกตการศึกษาค้นคว้าอาชีพในจังหวัดปราจีนบุรีในแต่ละประเภท	
22. สังเกตการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า การอภิปรายผล	
23. สังเกตการแสดงความคิดเห็นสรุป หลักการและแนวทางในการประกอบอาชีพ และความสำคัญของอาชีพต่อการดำรงชีวิตประจำวัน	
24. ตรวจใบงานกิจกรรมกลุ่ม	
25. ตรวจการบันทึกสาระการเรียนรู้	
แผนที่ 6 โบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดปราจีนบุรี	
26. สังเกตการแสดงความคิดเห็น และบอกหลักการปฏิบัติตนในการเยี่ยมชมโบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ	
27. สังเกตการอภิปรายผล และสรุปผลการทัศนศึกษา	
28. สังเกตการแสดงความคิดเห็น และสรุปแนวทางการอนุรักษ์โบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี	
29. ตรวจบันทึกการทัศนศึกษา	
30. ตรวจผลงานการจัดทำป้ายนิเทศ	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ด้าน	กิจกรรม
การวัดผลและประเมินผล	
แผนที่ 7 ศาสนาและงานวัฒนธรรมประเพณีของจังหวัดปราจีนบุรี	
31. สังเกตการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า งานวัฒนธรรมประเพณี จังหวัดปราจีนบุรี	
32. สังเกตการแสดงความคิดเห็น และอภิปรายผลการนำหลักธรรมทางศาสนามาประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน และสรุปแนวทางการอนุรักษ์งานวัฒนธรรมประเพณีของจังหวัดปราจีนบุรี	
33. ตรวจใบงานบันทึกการศึกษาค้นคว้า	
34. ตรวจผลงานการจัดทำป้ายนิเทศให้ความรู้ ศาสนาและงานวัฒนธรรมประเพณีจังหวัดปราจีนบุรี	
35. ตรวจการบันทึกสาระการเรียนรู้	
แผนที่ 8 ภาษาถิ่นของจังหวัดปราจีนบุรี	
36. สังเกตการการศึกษาและรวบรวมคำศัพท์ภาษาไทยอีสาน	
37. สังเกตการนำเสนอผลการคิดวิเคราะห์ปัญหา และเสนอแนวทางในการอนุรักษ์ภาษาถิ่นให้คงอยู่	
38. สังเกตการออกเสียง และการสนทนาภาษาไทยอีสาน	
39. ตรวจใบงานการศึกษาและรวบรวมคำศัพท์ภาษาไทยอีสาน	
40. ตรวจผลงานการจัดทำบัตรคำศัพท์ภาษาไทยอีสานติดป้ายนิเทศ	
41. ตรวจการบันทึกสาระการเรียนรู้	
แผนที่ 9 บุคคลสำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี	
42. สังเกตการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี	
43. ตรวจใบงานบันทึกการศึกษาค้นคว้า	
44. ตรวจผลงานการจัดทำป้ายนิเทศให้ความรู้ ประวัติและผลงานบุคคลสำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี	
45. ตรวจการบันทึกสาระการเรียนรู้	
แผนที่ 10 อาหารพื้นบ้านของจังหวัดปราจีนบุรี	
46. สังเกตการทำขนมขึ้นของสมาชิกในแต่ละกลุ่ม	
47. สังเกตการร่วมอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติ	
กิจกรรม	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ด้าน	กิจกรรม
การวัดผลและประเมินผล	
48. สังเกตการอภิปรายหลักการทำอาหารพื้นบ้านไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และการสรุปแนวทางการอนุรักษ์อาหารพื้นบ้าน	
49. ตรวจผลงานสำเร็จ	
50. ตรวจการบันทึกสาระการเรียนรู้	
แผนที่ 11 ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดปราจีนบุรี	
51. สังเกตการศึกษาในความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี สรุปสาระสำคัญลงในใบงาน	
52. สังเกตการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญการทำกิจกรรมเครื่องจักสาน และการร่วมปฏิบัติงาน	
53. สังเกตการนำเสนอผลการสัมภาษณ์ ผลงานการปฏิบัติงาน และอภิปรายผลในชั้นเรียน	
54. สังเกตการนำเสนอความคิดการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดปราจีนบุรีมาใช้ในชีวิตประจำวัน	
55. ตรวจผลงานบันทึกการสัมภาษณ์	
56. ตรวจใบงานสรุปการทำกิจกรรมกลุ่ม และตัวอย่างผลงานที่สำเร็จ	
57. ตรวจการบันทึกสาระการเรียนรู้แผนที่ 12 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหของจังหวัดปราจีนบุรี	
58. สังเกตการสรุปสาระสำคัญ ข่าวปัญหาจากหนังสือพิมพ์และการแสดงความคิดเห็นต่อปัญหา	
59. สังเกตการสรุปสาระสำคัญและนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าปัญหาเสพติด	
60. สังเกตการแสดงความคิดเห็นแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของจังหวัดปราจีนบุรี	
61. ตรวจใบงานสรุปสาระสำคัญ	
62. ตรวจผลงานการจัดป้ายนิเทศ	
63. ตรวจการบันทึกสาระการเรียนรู้	

จากตาราง 4 พบว่า หลักสูตรสถานศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ 36 ข้อ ด้านการจัดการเรียนรู้ 79 ข้อ และด้านการวัดผลและประเมินผล 63 ข้อ

ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ประกอบด้วยกิจกรรม การบอกประเภท การอธิบายลักษณะ การวิเคราะห์และเปรียบเทียบ การสร้างผลงาน การสรุปความสำคัญ การจัดจำแนกประเภท การปฏิบัติตน การประยุกต์ใช้ การศึกษาค้นคว้า และการเก็บรวบรวมข้อมูล

ด้านการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยกิจกรรม การเล่าเรื่องราว การอธิบายลักษณะ การศึกษาค้นคว้า การวิเคราะห์และเปรียบเทียบ การประดิษฐ์ผลงาน การแสดงบทบาทสมมุติ การทัศนศึกษา การลงมือปฏิบัติ การจัดจำแนกประเภท การสัมภาษณ์ การนำเสนอผลงาน การอภิปราย แสดงความคิดเห็น การสรุปสาระการเรียนรู้ การบันทึกสาระการเรียนรู้ และการจัดทำป้ายนิเทศความรู้

ด้านการวัดผลและประเมินผลประกอบด้วยกิจกรรม การสังเกตการรายงานและนำเสนอผลงาน การสังเกตการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น การสังเกตการร่วมกิจกรรม การตรวจผลงานการปฏิบัติ และการตรวจบันทึกสาระการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษา

จากการประเมินคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง จังหวัดปราจีนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร 3 คน ใช้เทคนิคการประเมินหลักสูตรแบบปุยซองค์ (Puissance measure) ปรากฏผลดังตาราง 5

ตารางที่ 5 ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์หาค่า Puissance measure

ด้าน	ผู้เชี่ยวชาญ	ผู้เชี่ยวชาญ	ผู้เชี่ยวชาญ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ในแต่ละด้าน	ทั้งฉบับ
ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้	10.47	12.31	12.58	11.79	
ด้านการจัดการเรียนรู้	10.80	12.80	10.69	11.43	11.41
ด้านการวัดผลและประเมินผล	8.95	11.63	12.46	11.02	

จากตาราง 5 พบว่า หลักสูตรสถานศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เมื่อนำมาวิเคราะห์ผล เพื่อหาค่าปุยซองค์ (P.M.) โดยแยกเป็นรายด้าน คือ ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ 36 ข้อ ด้านการจัดการเรียนรู้ 79 ข้อ และด้านการวัดผลประเมินผล 63 ข้อ

ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย P.M. เท่ากับ 11.79 ซึ่งแปลความหมายตามเกณฑ์การประเมินได้ว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษามีคุณภาพสูงหรือดีมาก ด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย P.M. เท่ากับ 11.43 ซึ่งแปลความหมายตามเกณฑ์การประเมินได้ว่า การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษามีคุณภาพสูงหรือดีมาก และด้านการวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.02 ซึ่งแปลความหมายตามเกณฑ์การประเมินได้ว่า การวัดผลและประเมินผลของหลักสูตรสถานศึกษามีคุณภาพสูงหรือดีมาก เมื่อพิจารณาโดยรวมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย P.M. ทั้งฉบับเท่ากับ 11.41 ซึ่งแปลความหมายตามเกณฑ์การประเมินได้ว่า หลักสูตรสถานศึกษาฉบับนี้มีคุณภาพสูงหรือดีมาก

จากการตรวจแบบสอบถามปลายเปิดการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร 3 คน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาฉบับนี้ว่า มีองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรครบถ้วน และมีความสมบูรณ์ในเนื้อหาสาระ แต่ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ควรเพิ่มเติมหัวข้อผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์มากขึ้น และทำให้เห็นความเชื่อมโยงของแผนการจัดการเรียนรู้ไปยังหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้จึงควรตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริงของตัวเลขต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น ระยะทาง จำนวนประชากร และจำนวนสถานที่ต่าง ๆ เพื่อให้เป็นปัจจุบันและเกิดความถูกต้องมากที่สุด

ตอนที่ 4 ผลการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนกับการทดลองของกลุ่มทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษามาเปรียบเทียบกัน โดยใช้วิธีการทางสถิติ t-test แบบ dependent samples ได้ผลปรากฏดังตาราง 6

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษาและหลังการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{X}$	s	df	t	p (1-tailed)
ก่อนการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา	52	21.08	5.20	51	39.55 **	.000
หลังการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา	52	40.40	4.45			

** $p < .01$

จากตาราง 6 พบว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษามีคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 21.08 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.20 และหลังการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษามีคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 40.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.45 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่าหลังการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง
จังหวัดปราจีนบุรีสูงขึ้น

2. ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนต่อหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนแบบวัดเจตคติต่อหลักสูตรสถานศึกษา
ระหว่างก่อนกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษามาเปรียบเทียบกัน
โดยใช้วิธีการทางสถิติ t-test แบบ dependent samples ได้ผลปรากฏดังตาราง 7

ตารางที่ 7 ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนต่อหลักสูตรสถานศึกษาก่อนการทดลองใช้หลักสูตร
สถานศึกษาและหลังการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{X}$	s	ระดับเจตคติ	df	t	p (1-tailed)
ก่อนการทดลองใช้							
หลักสูตรสถานศึกษา	52	3.47	0.21	ปานกลาง			
					51	19.42 **	.000
หลังการทดลองใช้							
หลักสูตรสถานศึกษา	52	4.16	0.29	มาก			

** $p < .01$

จากตาราง 7 พบว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อ
หลักสูตรสถานศึกษาเท่ากับ 3.47 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.21 และหลังการทดลองใช้
หลักสูตรสถานศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อหลักสูตรสถานศึกษาเท่ากับ 4.16
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.29 คะแนนเจตคติต่อหลักสูตรสถานศึกษาหลังการทดลองใช้
หลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 แสดงว่าหลังการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา นักเรียนมีเจตคติต่อหลักสูตร
สถานศึกษา เรื่อง จังหวัดปราจีนบุรีสูงขึ้น